

Nahum

Hudaning Ninəwəning həlakiti toqruluk pərmani

¹ Ninəwə xəhəri toqrisida yükləngən wəhiy — Əlkoxluk Nahum kərgən alamət kərünüx hatir-iləngən kitab.□

² Pərwərdigar otluk muhəbbətlik, intikam aloquqi bir Hudadur;
Bərək, Pərwərdigar bir intikam aloquqi,
Dərəcəzəp Igisidur;
Pərwərdigar yawliridin intikam alidu,
Düxmənliri üqün adawət saklaydu.■

³ Pərwərdigar asanliqə aqqıqlanmaydu,
Küq-kudrəttə uluqdur,
Gunəhi barni heq aqlimaydu;
Pərwərdigar — Uning yoli qara kuyunda wə borandidur,
Bulutlar Uning ayaoqliri purkiratқан qang-tozangdur.

⁴ U dengizə tənbiş berip uni kuruk qilidu,
Barliq dəryalarni kurutiwetidu;
Baxan qaojirap ketidu,
Karməlmü həm xundak bolidu;

□ **1:1 «Yükləngən wəhiy»** — ibraniy tilida «Massa» (asasiy mənişi «yük») degen bir söz bilənla ipadilinip həm «wəhiy» həm «pəyoqəmbərnin zimmisigə yükləngən bir wəzipə» degen ikki məninə öz iqiğə alidu. ■ **1:2** Mis. 20:5

Liwandiki gül-giyahmu kaojiraydu.□

⁵ Taoqlar uning aldida titrəp ketidu,
Dənglər erip ketidu,
Yər yūzi Uning huzuri aldiqə kətürülidu,
Jaḥan həm uningda barlıq yaxawatqanlarmu
xundak bolidu.■

⁶ Kim Uning oʻzəzi aldida tik turalisun?
Kim Uning aqqiqining dəhxitidə kəddini kerip
turalisun?
Uning dərəzi ottək təkülidu,
Uning aldida taxlar yerilidu.

⁷ Pərwərdigar meḥribandur, külpətlik kündə
baxpanahdur;
Əzigə tayanqanlarni U bilidu.■

⁸ Birak exip taxkan kəlkün bilən xu yərni
pütünləy tügəxtüridu,
Qarangoqluk uning düxmənlirini qoqlaydu.□

□ **1:4 «Barlıq dəryalarni qurutiwetidu; Baxan kaojirap ketidu, Karməlmə həm xundak bolidu; Liwandiki gül-giyahmu kaojiraydu»** — Baxan wə Liwanda həl-yeqin kəp, bək mol bolidu; ularning otlakliri intayin munbət idi. Karməl bolsa Israilda həl-yeqin əng kəp bolidioqan jay; u «kaojirap kətkən» bolsa, baxka jaylar tehimu xundak bolatti.

■ **1:5** Mis. 19:18; Zəb. 18:7-9; 29:4-6; 97:4, 5; 114:4.

■ **1:7** Yo. 3:16 □ **1:8 «Birak exip taxkan kəlkün bilən xu**

yərni pütünləy tügəxtüridu» — «exip taxkan kəlkün» pəyoʻləmbərləning yazmilirida adəttə kəqmə mənida kollinilip «tajawuz qiləuqi kərkunqluk qoxun»ni kərsitidu. Birak «Naḥum» degən uxbu qismida, u həm əsli mənisi (kəlkün) bilən kolliniloqan həm «tajawuzqi qoxun» degən kəqmə mənidi kolliniloqan. Ninəwə xəhiri Tigris dəryasining exip texixi həm Babil qoxuni tərpidin yər bilən təng qilinoqan. «Xu yər» bəkim Ninəwə xəhirini kərsitidu.

9 Silər Pərwərdigar bilən qarxilixip nemə oy-lawatisilər?

U ixlirlərləni pütünləy tügəxtüridu;

Yamanlıq silərdin ikkinqi kətim qikmaydu. □

10 Ular qamoqaktək bir-birigə qirmixiwaloqan bolsimu,

Əz hərəkirlidin süzmə bolup kətkən bolsimu,

Ular kuruk pahaldək pütünləy yəp ketilidu. □

11 Səndin Pərwərdigarə qə rəzillik oyliqıuqi qikqanıdi,

U İblisning bir nəsihətqisidur. □

12 Pərwərdigar mundaq dəydu: —

«Ularınq təyyarlıqliri toluq, sani zor kəp bol-simu,

□ **1:9 «U ixlirlərləni pütünləy tügəxtüridu»** — yaki «U Əzi qılmaqçı boləqinini bəribir ada qilidu». **«Yamanlıq silərdin ikkinqi kətim qikmaydu»** — kona zamanlardiki nuroqun «wəyran qilinoqan» xəhərlər keyin qayta quruloqan. Məsilən, Yerusalemlə xəhəri az degəndə bəx kətim kaytidin quruloqan. Biraq Ninəwə xəhəri qulitiwetilgəndin keyin pütünləy yokaq kətti. □ **1:10 «Əz hərəkirlidin süzmə bolup kətkən bolsimu,...»** — pəyoqəmbər muxu yərdə, Ninəwə xəhəridiki həmmə pukra məst boləqan waqtida wəyran qilinidu, dəp puritidu. **«Ular kuruk pahaldək pütünləy yəp ketilidu»** — mənisilə bəlkim «kəydürülidu». Baxqa birnəqqə hil təjrimilər uqriximə mumkin. □ **1:11 «U İblisning bir nəsihətqisidur»**

— «İblis» muxu yərdə ibraniy tilida «Belial» deyilidu. Bu səz Təwratta adəttə Xəytanning əzini kərsitiximə mumkin. Baxqa təjrimilərdə «rəzil», «ərziməs» degən mənilərdə kelidu. Mumkinqilə bərkilə, bu «İblisning nəsihətqisilə» Sənnahəribni kərsitidu (Sənnahərib miladiyədin ilqiriki 702-yililə Yəhudaqə qəttik hujum qiləqan. Uning məqlubiyitilə həm əlümilə Təwratta, «Yəxaya» 36-38 bablarda hatiriləngən). Undaq boləqanda, Naḥum pəyoqəmbər əzining bu bəxaritinilə məzkur kitabnilə rəsmiy toplaq pütküzüxtin 50 yil burun, yəni yax waqtida hatiriləngən bolidu.

Ular ohxaxla üzüp taxlinidu,
Xundakla kəlməskə ketidu;
Mən sanga azar kılönim bilən, *i həlqim*,
Qaytidin sanga azar kılmaymən. □

¹³ Həzir Mən uning boyunturukini boynungdin
sundurup eliwatimən,
Wə asarətliringni bəsüp taxlaymən.

¹⁴ Pərwərdigar sən toqruluk pərman
qüxürgənki,
Sening naming kaytidin terilməydu;
Butungning öyidin Mən oyma həykəl, quyma
həykəlni yokitimən;
Mən kəbrəngni təyyarlawatimən,
Qünki sən pəsəndidursən. □

¹⁵ Mana taqlar üstidə, hux həwərnı elip
kəlgüqining ayaqlirioḡa,
Aram-hatirjəmlıknı jakarlıoḡuqining ayaqlirioḡa
qara!

□ **1:12 «Ularning təyyarlıqlırı toluk, sani zor kəp bol-sımu,... »** — «təyyarlıqlırı toluk, sani zor kəp» — bu Asuriyəliklərnıng əzlirini təswirləxkə daim ixlitidioḡan ibarə. **«Ular ohxaxla üzüp taxlinidu, xundakla kəlməskə ketidu»** — ibaraniy tilida «kəlməskə ketidu» degən bu söz bəzidə «tamqılap-tamqılap yoḡap ketidu» degənnı bildüridu. □ **1:14 «Pərwərdigar sən toqruluk pərman qüxürgənki, senıng naming kaytidin terilməydu; ...»** — Huda muxu yərdə kaytidin Asuriyə padıxaḡioḡa söz qılıdu. «Sening naming .. terilməydu» — bu bəlkim ikki bislik söz. Bırınqıdin Asuriyə padıxaḡınıng həq nəslı qalmaydu; ikkinqıdin, unı əslitidioḡan həq abidilər, hatirə taxlar qalmaydu (Asuriyə padıxaḡlırı əslidə qong-qong abidə taxlırioḡa nəḡayiti amraq idi). **«Mən kəbrəngni təyyarlawatimən»** — baxḡa bırhil təjımisı «Mən unı (yəni padıxaḡnıng buthanisini) kəbrəng qılıp bəkitimən».

Heytliringni təbriklə, i Yəhuda, iqlən
 kəsəmliringni ada qil;
 Qünki u rəzil boluquqi zeminigdin ikkinqi
 etməydu;
 U pütünləy üzüp taxlanoqan bolidu. □ ■

2

*Ninəwəning həlak boluxining təswirliri
 Huda Ninəwəgə qaytidin söz kilidu*

¹ Bitqit kilidioqan birsi kəz aldingoqla kəldi;
 Əmdi istihkam üstidə kəzət qil,
 Yoloqa qara, belingni baqla, küqliringni yioqip
 tehimu küqəyt! □

² (Qünki Pərwərdigar Yaqupning xan-xəripini
 əsligə kəltürdi,
 Uni Israilning xan-xəripigə layiq dərijidə əsligə
 kəltürdi;
 Qünki kurukdioquqlar ularni kurukdap
 qoyqanidi,

□ **1:15 «Mana taqlar üstidə, hux həwəni
 elip kəlgüqining ayaqlirioqa, aram-hatirjəmlikni
 jakarlioquqining ayaqlirioqa qara!»** — muxu hux həwəning
 məzmuni bəlkim Ninəwə xəhəri wəyran bolup, Hudaning həlkigə
 hatirjəm künlər kəldi, degənlik. ■ **1:15** Yəx. 52:7; Rim. 10:15

□ **2:1 «Bitqit kilidioqan birsi kəz aldingoqla kəldi»** —
 demək, birsi sən Ninəwəning aldioqa kelip sanga hujum kilidu.
**«Əmdi istihkam üstidə kəzət qil, yoloqa qara, belingni
 baqla, küqliringni yioqip tehimu küqəyt!»** — bu kinayilik,
 həjwiyy gəp — Ninəwəliklər jənggə xunqə kəp təyyarlıq qiləqan
 bolsimu, həmmisi bikar bolidu.

Ularning üzüm tal xahlirini wəyran
kiloqanidi).□ ■

³ *Bitqit kiloquqining* palwanlirining kalkanliri
kizil boyaldi,

Uning baturliri pərangdə kiygüzüldi;
Təyyarlıq künidə, jəng hərwiliri polatning ju-
lasida yaltırap ketidu,
Nəyzilər oynitilidu;□

⁴ Jəng hərwiliri koqılarda güdürlixip qepixi-
watidu;

Kəng yollarda bir-birigə sokulidu;
Ularning kiyapiti məx'əllərdək bolidu,
Ular qakmaklardək yügürüxidu.

⁵ *Sərdar* əmirlirigə əmr qüxüridu;
Ular yürüx kiloqinida aldirioqinidin bir-birigə
putlixip mangidu;

□ 2:2 «Pərwərdigar Yakupning xan-xəripini əsligə
kəltürdi, uni Israilning xan-xəripigə layıq dərjində əsligə
kəltürdi» — okurmənlər bəlkim esigə kəltüriduki, Huda
Yakup pəyoqəmbərgə yəngi isim koydi, yəni «Israil» dəp
koydi. «Yakup»ning mənisi «aldamqi» yaki «baxqining
ornini baskuqi», «Israil»ning mənisi «Huda bilən billə boləqan
xahzadə». Demək, Huda Yakupning əgri-tokay yollirini
əzgərtip, uningə parlaq kələqək bərgən. Xuning bilən
Mukəddəs Kitabta, «Yakup» bəzi waqitlarda Israilning «kona
təbiiti»ni, yəni Huda əq kərgən yaman illətlirini kərsitidu.
**«Qünki kurukdioquqlar ularni kurukdap koyəqanidi,
ularning üzüm tal xahlirini wəyran kiloqanidi»** — Asuriyə
Israil həm Yəhudani kəp kətim hərhil usul (bulangqilik, jazani-
horluk, baj-selik katarlıqlar) bilən «kurukdap koyəqanidi».
■ 2:2 Zəb. 80:12-13; Yəx. 10:12 □ 2:3 «*Bitqit
kiloquqining palwanlirining kalkanliri kizil boyaldi*» —
«kalkanliri kizil boyaldi» mumkinqiliki barki, Asuriyə ləxkərliri
jənggə təyyaranəqinida kalkanlirini kizil rəngdə boyap koyatti.

Ninəwəning sepiloğa qarap aldiraydu,
Baxlirioğa bolsa «muḥasirə kalkını»
 təyyarlinidu.□

⁶ «Dəryalarning dərważiliri» eqilidu,
Padixahning ordisi erip ketidu.□

⁷ Huzzabning bolsa uyatliri eqilidu —
Düxmən tərripidin yalap epketilidu,
 Dedəkliri huddi pahtəklərnıng sadasidək ah-uh
 tartip,

□ **2:5 «Sərdar əmirliğə əmr qüxüridu»** — «sərdar» ibraniy tilida «u» deyilidu. Bizningqə düxmənlərnıng sərdarını kərsitidu (1-ayətni kərüng). Bəzi alimlar «u» Asuriyə padixahni kərsitidu, dəp qaraydu. Undək boləqanda, ayət Asuriyəliklərnıng jiddiy mudapiə təyyarlıqı kiliwatqınıni kərsitidu. **«Baxlirioğa bolsa «muḥasirə kalkını» təyyarlinidu»** — «muḥasirə kalkını» — əskərlər sepiloğa hujum kılıp örüməkqi boləqanda, baxlirini qoqdax üqün bax üstigə qong bir qalkandək nərsini kətürüp yürətti. Baxқа birhil tərjimisi: «qalkanlıq potəy». □ **2:6 ««Dəryalarning dərważiliri» eqilidu, padixahning ordisi erip ketidu»** — «dəryalarning dərważiliri» degənlik nemə mənisi? Tigris dəryasining tarmaq-erikliri Ninəwə xəhridin ətətti. Dəryalar sepildin ətəkən jaylarda kemilərnı ətöküz-x-ətöküzməslilik üqün həm baxқа jaylarda su ekimlirini tizginləx üqün dərważa-taqaklar bekitilgənidi. Dəl Ninəwə xəhri muḥasirigə elinoqan qaoqda dərya texip, uning taxqi sepilining 3 kilometrlik qismini ekitip kətkən. Xuning bilən Babil qoxuni bəsüp kirip, andin iqi sepiloğa hujum qilixқа kirixti. «Padixahning ordisi erip ketidu» — Bəlkim padixah həm ordidikilərnıng yüriki qorkunqtin erip kətkənlikini kərsitidu. Padixah barlıq baylıqlirini yooqan bir gülhan kılıp, əzi wə kenizəklirini gulhanning üstidə kəydürüwalıdi. Bəzi alimlar bu sözni jismani tərəptin: «orda (dərya ekimi bilən) ekip ketidu» dəp qüxinidu.

Məydilirini urup ketidu.□

⁸ Ninəwə apiridə boləandin beri kəl süyidək *tiŋq* bolup kəldi,

Birəq ular həzir qeqip ketidu...

Əy tohta! Əy tohta!

— Birəq heqkim kəynigə qərimaydu.□

⁹ Kümüxləni buliwelinglar, altunlarni buliwelinglar;

Qünki uning xəwkətlik həzinisidiki kimmət qaqa-kuqilirining sani yəqtur.

¹⁰ U kuruqdaloqan, wəyran qilinoqan, bərbat boləan!

Yüriki erip ketidu,

Tizliri bir-birigə jaləqlap təgməktə;

Bəlliri toləqə tutqandək toləqinidu,

Barlıq yüzlər tatirip ketidu.■

¹¹ Kəni, xirlarning uwisi?

Yax xirlar ozuklinidioqan jay,

Xir, qixi xir, xir arslini heqkimdin qorqmay

□ **2:7 «Huzzabning bolsa uyatliri eqilidu»** — «Huzzab» bolsa bəlkim Ninəwə hanixining ismi (bu isim ularning bir ayal butining ismi, yəni «ixtar» degən isim bilən munasiwətlik). Padixah özini keydürüwaləqini bilən hanix əzi tirik kəlip rəswa qilinip, dedəkliri bilən qulluqqa əwətilidu. Bəzi alimlarning bəxə birhil tərjimisi bar — «Mana bu xundək bekitilgəndur, — uning (Ninəwə xəhərinin) uyatliri eqilidu...». □ **2:8 «Ninəwə apiridə boləandin beri kəl süyidək tiŋq bolup kəldi, birəq ular həzir qeqip ketidu...»** — bəxə birhil tərjimisi «Ninəwə bir kəl süyidəktur, birəq həzir suliri yəqap ketidu...». ■ **2:10** Qan. 1:28; 20:8; Yə. 2:11; 5:1; 7:5; Yəx. 13:7, 8; 21:3; Əz. 21:12.

yürgən jay keni?□

¹² Xir öz arslanlirini qanduruxka owlarni titmatitma qiloqanidi,
Qixi xirliri üqün owlarni booqkanidi;
Öngkürlirini ow bilən, uwilirini olja bilən toxkuzoqanidi.

¹³ Mana, Mən sanga qarximən, — dəydu samawi qoxunlarning Sərdari boləqan Pərwərdigar;
Mən sening jəng hərwiliringni is-tütəkkə aylاندurup köydüriwetimən;
Kiliq yax xirliringni yəwatidu,
Owangni yər yüzidin elip taxlaymən;
Əlqiliringning awazliri qayta heq anglanmaydu.□

3

Ninəwəning həlak boluxidiki səwəblər

¹ Qanlıq xəhərgə way!

U yaloqanqilik, zulum-zorawanlıq bilən toloqan,
U olja elixtin heq qol üzgən əməs!□

² Ah, qamqining qarsildaxliri!
Qaqlirining daqangxiwatkan,

□ **2:11 «Kenı, xırların ın ıwısı? Yax xırlar ozuklinidıoqan jay, xir, qixi xir, xir arslini heqkimdin korkmay yurgən jay keni?»** — xir Asuriyə imperiyasının simwoli idi. □ **2:13 «Mən sening jəng hərwiliringni is-tütəkkə aylاندurup köydüriwetimən»** — ıbraniy tilida «Mən uning jəng hərwilirini is-tütəkkə aylاندurup köydüriwetimən». □ **3:1 «Qanlıq xəhərgə way!»** — «qanlıq xəhər» Ninəwə xəhıriıni kərsitidu, əlwəttə; 1-3-ayətlərdə, bəsüp kirgən qoxunliri, xundakla ularnıng kiroqinqilikı təswirlinidu.

Atlarning qapqiwatқан,
Pingildap ketiwatқан jəng Һarwilirining
sadalliri!

³ Kara, atlık ləxkərlərnıng kangkixliri,
Kılıqlarınıng walildaxliri,
Nəyzilərnıng palildaxliri,
Əltürülgənlərnıng köplüki,
Əlüklər dəwə-dəwə!
Jəsətlərnıng sani yoktur;
Ular jəsətlərgə putlixidu.

⁴ — Şəhirlərnıng piri u,
— Əllərnı pahixiwazlıkı,
Jəmətlərnı şəhirliri bilən setiwetidu;
Sən xerinsuhən pahixining nuroqun pahixilikliri
tüpəylidin, □

⁵ Mana, Mən sanga qarxilixip qıkkanmən, —
— dəydu samawiy qoxunlarnıng Sərdari bolıqan
Pərwərdigar,
Kənglikingning etikini kayrip yüzünggə yepip,
seni axkarılaymən,
Əllərgə uyat yərliringni,
Padixahlıqlarqa nomusungni kərsitimən.

⁶ Üstünggə nıjasətnı taxlaymən,
Seni xərməndiqilikdə qaldurımən,
Seni rəswa kılımən.

⁷ Wə xundak boliduki,

□ **3:4 «Şəhirlərnıng piri u»** — «u» bu yərdə Ninəwə xəqirini kərsitidu. **«u... əllərnı pahixiwazlıkı, jəmətlərnı şəhirliri bilən setiwetidu; sən xerinsuhən pahixining nuroqun pahixilikliri түпəylidin,...»** — Ninəwədikilər rəhimsizlik, zorawanlıqtın Һəwəs aloqan bolupla qalmay, yənə kəp əllərgə kəp jadugərlik Һəm hurapatlık Һəp-adətlirini Һəm əzlirining paskına butpərəslikini tarkatqanıdi.

Seni kərgənlərlə həmmisi səndin kəqip: —
«Ninəwə wəyran qilindi! Uning üqün kim həza
tutidu?» — dəydu;

Mən sanga təsəlli bərgüqilərlə nədin tepip
berimən?□

⁸ Sən dəryalərlə otturisida turəqan,
Ətrapida sular boləqan,
İstihkəmi dengiz boləqan,
Sepili dengiz boləqan No-Amon xəhəridin
əwzəlməsən?

⁹ Efiopiyəmu, Misirmu uning küq-qudriti idi,
Ularınə küqi qəksiz idi;

Put həm Liwiyəliklər uningəyə yardımçı idi;□

¹⁰ Umu elip ketilip, əsirlikkə qüxkən;
Barlıq koqa bexida bowəqliri qərüp taxliwetildi;
Ular uning mətiwərliri üqün qək taxlidi,
Uning barlıq ərbəbliri zənjirdə baqlanəqanidi.□

□ **3:7 «Mən sanga təsəlli bərgüqilərlə nədin tepip
berimən?»** — Naḥum pəyqəmbər muxu yərdə səz oyini qilip
əzining ismi («təsəlli bərgüqi» dəgən mənidə) üstidə kinayilik,
həjwiyy gəp qilidu. U əzining Yəhuda həlqigə bəxərliri bilən
təsəlli bərgənidi. Biraq «Ninəwə xəhəri üqün «Naḥum»lar
nədin tepilidu?».

□ **3:9 «Put həm Liwiyəliklər uningəyə
yardəmçi idi»** — «Put» dəgən yurt həzirki Somaliyə. «Liwiyə»,
yəni «Libya»ning qədimki ismi «Kux».

□ **3:10 «Umu (No-A-
monmu, 8-ayətni kərüng) elip ketilip, əsirlikkə qüxkən;
barlıq koqa bexida bowəqliri qərüp taxliwetildi,....»** —
Misirdiki qong xəhər «No-Amon» intayin mustəhkəm, həttə
Asuriyə xəhəridin təhimu «yengilməs» idi. U Nil (dengizdək kəng
boləqan) dəryasining tət ekimi arisəyə jaylaxqan bolup, 20000
jəng hərvisi, 100 dərwasilik zor egiz sepili bar, tət məmləkət
bilən ittəpəkdəx idi. Xunga u «yengilməs bir xəhər» dəp
həsəblənəqan. Biraq u Asuriyə padixahı Axurbanipal tərpidin
miladiyədin ilgiri 665-yili rəhimsizlik bilən bitqit qilindi.

11 Sənmu məst bolisən;

Sən məkünüwalisən;

Sən düxməndin himayə izdəp yürisən;□

12 Sening barlıq istihkamliring huddi tunji mewigə kirgən ənjür dərihining ənjürlirigə ohx-aydu;

Birlə silkisə, ular yegüqining aəzioğa qüxidu.

13 Mana, həlqıng xəhiringdə kız-ayallardək bolup qaldı;

Zeminingning kowukliri düxmənliringgə kəng iqlidu;

Ot tēmür taqakliringni yəp ketidu.□

14 Əmdi muḥasirigə təyyarlıq kılıp su tartip qoy!

Qorqanliringni mustəhkəmlə!

Seəiz topidin lay etip,

Hək layni qəyləp qoy!

Humdanni raslap qoy!

15 Ot seni xu yərdə yəp ketidu;

Kiliq seni üzüp taxlaydu;

U seni qekətkə liqinkisidək yəwatidu;

Əmdi özüngni qekətkə liqinkiliridək kəp kıl,

Qekətkidək özüngni zor kəp kıl!

□ **3:11 «Sənmu məst bolisən; sən məkünüwalisən,...»** — «sənmu məst bolisən» — tarihta kəp küqlük xəhərlər özidə turəquqılarning bihəstəlik kılıxi wə əzliridin məqrurlinip hərəq iqip məst boluxi bilən, düxmənlər bəsüp kirgən. No-Amonning əḥwalimu bəlkim xundak boləqan, Ninəwəning aqiwiti jəzmən xundak bolidu. □ **3:13 «həlqıng xəhiringdə kız-ayallardək bolup qaldı»** — bu ikki bislik gəp. Biriqidin Ninəwə xəhəridiki kəp ərlər xu dəwərdiki padixahı Sardopoliskə əgixip bəqqiwaz bolup kətti. Sardopolis əzi ayalqə kiynip yürətti. Bu ixlar Huda aldida əzligə jəza elip kelidiqan eqir gunah idi. İkkinqidin, jənggə kəlgəndə, Asuriyə həlqi kız-ayallardək qorqup ketip qaqidiqanlikini kərsitidu.

16 Sən sodigərliringni asmandiki yultuzlardin
kəp kilding;

Mana, qekətkə liqinkisi kanat qikirip, uqup
ketidu!□

17 Sening ərbabliring qekətkilərdək,

Sərdarliring mijir-mijir qaqqikizlərdək bolidu;

Mana ular sooquk künidə qitlar iqigə kiriwelip
makan kolidu;

Kuyax qikkanda, ular qeqip ketidu,

Barəan yerini tapkili bolmaydu.□

18 Qopanliring mügdəp qaldı, i Asuriyəning
padixahı;

Sening aqsəngəkliring jim yatidu;

Həlking taqlar üstigə tarkilip kətti,

□ 3:16 «qekətkə liqinkisi kanat qikirip, uqup ketidu!» — «qekətkə liqinkisi ... uqup ketidu» degənni mənisi bəlkim Ninəwəning kəp sodigərliri bexioə eqir kün qüxkəndə un- ingoə heq yardım bərməy, «bikar tələp» qekətkidək qeqip ketidu; 17-ayətnimu kərüng. □ 3:17 «Sening ərbabliring qekətkilərdək, sərdarliring mijir-mijir qaqqikizlərdək bolidu; mana ular sooquk künidə qitlar iqigə kiriwelip makan kolidu» — qekətkilər sooquk waqitlarda «tonglap qetip qalidu», heq midirlimas bolup qalidu. Asuriyəning əskərliri ohxaxla jənggə kirkəndə heq hərəkət qilməy, bəlkim qorkunqtin «qetip qalidu». Andin ular qeqip «uqup ketidu».

Heqkim ularni yioqmaydu;□

¹⁹ Sening yarang dawasiz,

Sening zəhming eoqirdur;

Həwiringni anglioqlarning həmmisi

üstüngdin qawak qalidu;

Qünki tohtawsiz rəzilliking kimning bexioqa
kəlmigəndu?

□ 3:18 «Qopanliring mügdəp qaldi, i Asuriyəning padixahı.... həlking taqlar üstigə tarkilip kətti, heqkim ularni yioqmaydu...» — «qopanliring» yəni «həlk padiqiliring», «həlk baqquqiliring» bəlkim məmlikətning bihətərlikigə məs'ul boluqlarni, yəni padixahning ordisdiki wəzir-wuzralirini kərsitidu. Heqkim tarkilip kətkən Asuriyə həlkədin həwər elip ularni yioqmaydu, baqmaydu. «Həlking taqlar üstigə tarkilip kətti, heqkim ularni yioqmaydu...» — Asuriyə həlki tarkitiloqəndin keyin hərgiz qaytidin bir əl-yurt bolmioqlan.

Mukeddes Kalam (yāngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5